

Lục Tỉnh Tân Văn

六省新開

GIÁ BÀN:

Hán-kỳ, Trung-kỳ và Cao-man
Một năm 60 000
Sáu tháng 3 500
Ba tháng 2 000
Mua báo thì kể từ ngày
mởng 1 và ngày 15 mỗi tháng
mà phải trả tiền trước.

GIÁ BÀN:

BẮC-KY, LẠO, ĐÀI-PHÁP
và THUỘC ĐỊA.
Một năm 75 000
Sáu tháng 4 000
Ba tháng 2 250
On s'abonne sans frais dans
tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:
à SAIGON: Aux bureaux du journal.
à HANOI: Aux bureaux du Trung-
Bắc-Tân-Văn.
On traite à forfait pour les
contrats de longue durée. Les
prix sont payables d'avance.

ADMINISTRATION
ET RÉDACTION:
Nepos, Rue Cathay, 154-155 (1er Etage)

MỖI TUẦN LỄ RA BA KỲ:
NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
Mỗi số bán lễ 0504
TÉLÉPHONE N° 475 | Adresse télégr.: LUCTINE-SAIGON

MỤC-LỤC

- 1. - Việc khai phá đất hoang.
- 2. - Nông nghiệp bình nguyên.
- 3. - Hội thi trường Canh nông Đền-tai.
- 4. - Quan Toàn-quyền từ giả Nam-kỳ đi Tonkin.
- 5. - Bối nghĩa vong ngôn.
- 6. - Thông báo.
- 7. - Thai.
- 8. - Văn-nguyên.
- 9. - Oan kia theo mãi.

Nông-nghiệp bình nguyên

(Tiếp theo)

Tuy nói nông-nghiệp trong Nam-kỳ chỉ có hai bình nguyên mà thôi: 1 là thiếu nhơn-công, 2 là thiếu tư-bản. Song xét cho kỹ lại hai bình ấy là hai bình lớn nhất, chứ nhà-nông trong xứ còn bị nhiều điều thiệt hại khác nữa, cũng nên cần lo mà giải cứu cho gấp mới được.

Chẳng nói chi hiện nay nhà-nông của ta khi thiếu tiền cây cấy như đi vay bạc thì chịu tiền lời nặng, lúc lúa chín rồi hễ cần dùng tiền mà chỉ đưng như đi lãnh tiền bán lúa chịu thì Khách-trú họ định giá lúa rẻ; mấy sự hại ấy chẳng cần nói làm chi bởi vì hễ ngày nào trong xứ ta tở chức công tư-bản rồi theo như lời tôi đã luận trong bài trước đó, thì tự nhiên tiêu trừ được. Còn một sự

hại này nữa nếu không giải thì công cực khổ của nhà-nông ta, người ngoại-quốc họ hưởng, nghĩ thật là ưông lẩn.

Bây nay nhà-nông trong xứ ta khi lúa chín gặt đập xong rồi thì đem đến mấy chàng hoặc nhà-máy, tàu-khẩu của Khách-trú mà bán. Khách-trú họ thấy một mình một chợ, bề nào Annam cũng phải bán cho họ, chứ không bán cho ai được, nên thường họ hay dụ bưng làm nhiều sự eo xách khó cho người bán lúa vô cùng; hoặc đưng bán nửa chừng họ ché lúa xấu mà sự giá mỗi tạ bớt năm mười xu, hoặc họ thấy người bán lúa què mà không theo một cân nên họ ăn giá không biết bao nhiêu mà kể. Minh bán lúa đã

VIỆC KHAI PHÁ ĐẤT HOANG

và vấn-đề nhơn công ở Đông-Pháp

(La colonisation des terres incultes et le problème de la main-d'œuvre en Indochine)

Của quan Cai-trị P. PASQUIER, đồng-lý phủ Toàn-quyền kiêm quân Ngoại-giao, nam chánh sự, soạn ra

(Tiếp theo)

Trước hết, người trung-châu văn sự miền thượng-du, đồn rằng nước độc, đều ấy đã hẳn. Thường văn có câu: « Nước sông cái ở Hanoi, đầu đục mà lành; nước sông Cầu ở Thái-nguyên, đầu trong mà đục. » Chẳng may câu ấy là thật. Người dười đồng bằng lên ở thượng-du rất ít, mà ai lên cũng chói nước liền. Người bản-quốc lại hay tin sự huyền hoặc, bầy đặt thêm ra những câu phượng ngôn, những chuyện thần dị, như là chuyện ma thiêng, thần dữ, làm cho việc di dân lên phía Bắc lại càng thêm khó.

người từ xứ đến ở với nhau một chỗ như vậy, thì không sáu rẽ được. Và cái phần hoa lợi của chủ để cho, thì với những tình công đi làm ăn ở các tỉnh trung-châu, vẫn là ít quá.

Bởi những lẽ ấy mà nhiều việc thí nghiệm, lấy lòng ngay thảo mà làm, chờ không ai có chí lừa ai, mà rồi sau hóa không thành mới gì hết, thiệt hại cho cả đôi bên. Ông chủ thì bỏ tiền ra cho thặng cùng văn mà làm ăn, đến khi được ăn trái, thì người làm trốn mất, mà tiền mình cũng mất. Người bạn điền thì lãnh tiền, lãnh lúa về ăn đã hết mà việc chưa xong, lại kể con nông lạnh đanh phải bỏ trốn, thiệt hại cho chủ ruộng cũng không giàu hơn trước được su nhỏ nào.

Và trong luật phép Annam, đất thượng-du là đất để đây đọa kẻ có tội. Lưu tam thiên lý chánh là phát phối lên Thái-nguyên, Tuyên-quang, Lạng-son. Như vậy thì người lương dân ai là kẻ lại với lòng mà đi lên những chốn ấy? Tánh người Annam thật là tha thiết chó quẻ quán, chó thổ phụ minh ở, chó mồ mà cha mẹ mình chôn tại đó, chó họ hàng thân thích của mình ở, chó hương hỏa từ đường ở đó. Dầu có đi đâu cũng còn có lúc mong về. Dầu cùng khổ đến đâu, ở tại làng cũng được một màu công điền mà cấy hái cho chủ nuôi cái miệng hằng ngày.

A - Việc Nhà nước tổ chức cuộc khẩn thổ. Những phương được dự tính, và những cách thí nghiệm. - Cứ những điều đã kể mục trên, thì có nên cho ruộng bịnh đau không có nước, cơ nguy không có thể cứu vãn để không giải được bầy không? Tổ chức bịnh có thuốc, vẫn để làm được. Ngoài giả các công việc, mà mấy ông chủ đồn điền, mà quan cai trị cũng đã đem ngày nghỉ phương kế để đem mỗi sanh hoạt, đem mỗi thành vương đem công ăn ca vào những nơi vắng vẻ, và những chốn đồng khô, đồng vắng vùng Bassac (Hố-lao).

Tánh người như vậy thì trách nào chẳng ai muốn từ bỏ những lợi quyền qui nhà như vậy mà đi nơi khác. Người lương dân trong một xã, ai là chẳng tha thiết cái tự do ở chốn hương thôn, cùng làm mới chịu bỏ quê đi làm thuê làm mướn, không được đi thuê ruộng đất nào làm tư sản của mình, đi xa mới làm được ra chút hoa lợi; mà hoa lợi ấy lại còn phải chia với chủ.

Có một vài ông chủ đồn-điền đã biết dùng cái phương kế mưu nhứt, là lập ra thành thôn ấp làm đình, làm chùa, cho các bạn điền hội tụ ở trong ấp mình, thành nên thành nếp, có dây có rễ, để khiến cho họ cha truyền con nối mà ở đó. Nhưng mà những cách tính cơ đoàn tụ ấy,

Năm 1907, ở Bắc-kỳ quan Công-sứ Thái-bình đã có bản với Nhà-nước một phương kế, lấy dân tình ấy mà mở mang những đất trung du. Phương kế ấy, muốn dùng phong tục Annam một cách khôn khéo mà khiến việc di dân. Nhà nước đã giao cho một hội đồng cứu tế nên chẳng thế nào. Hội đồng ấy có quan Thống-sứ hãm Sestier làm chủ. Ông Sestier có tóm cả cái phương lược ấy lại một câu mà trình rằng:

« Phương lược của quan Công-sứ P. mà bản hội đồng cứu tế, lờ

« lại mấy câu sau này:

« Lấy những dân đồng đảo quá ở « mấy tỉnh trung châu, như là tỉnh « Thái-bình, mà đem lên khai khẩn « miền trung du. Lấy từng họ, « không lấy từng người, mỗi dân « đem đi mấy họ mà cho ở biệt một « miệt, làm nên từng thôn ấp ấy « phải lấy tên xã nguyên quán mà « đặt cho.

« Một họ nên để lại chỗ nguyên « quán các ông bà già, để làm một « đi về, cho người đi có nơi vọng « tưởng, và văn giữ được danh vi « trong quê quán.

« Những thôn ấp lập ra ấy sẽ thành « ra như những đất được dân, vẫn « có dây liên lạc với chỗ cũ, cũng « như là đem cái ảnh hưởng « hương mà đặt ở một phương khác « trong một xứ.

« Bản hội đồng lãnh vậy mà tra « hỏi ra thì quả thực tại Thái-bình, « có nhiều họ sẵn lòng đem nhau đi « khẩn đất xa, để cấy cấy ở hai « điều, một là xin cấp vốn cho mà « lập nên cơ ngũ, hai là cho vay « trước lương ăn mà chờ vụ gặt thì « nhứt.

« Quan chủ hội đồng Sestier bạn rằng « muốn lập được hai thôn ấp ấy, « nên lập một thứ hiệp hội, có luật « tây như thứ hội société civile, một « bên đưng sự là làng nguyên quán có « dân cho đi di cư, bên kia là cái thôn « ấp mới mở ra ở chỗ khẩn thổ. Đến « khi làm ăn đã thành hiệu, đồng niên « được lời bao nhiêu, cho nguyên quất « được hưởng một phần.

có kiên nhẫn làm thiệt hại. Mà bên có công cũng nhờ đây ràng buộc đó, mà phải lo xa, phải quản đến nhân tình ở trong việc lợi, không có vị nhất thời cần lợi, mà bỏ mối sanh lý lâu dài. Cái hiệp đồng ấy phải có Nhà-nước bưng kiển mà bảo hộ cho đời bền cùng phải đình ninh tuấn giử.

Sau nữa ông Sestier lại bàn rằng đồn lập thôn ấp theo thể cách nào mặc lòng, dân việc xuất vốn làm thế nào không luận, trong khi còn thí nghiệm buổi đầu và lâu năm về sau khi thí nghiệm đã thấy thành hiệu, đã bắt chước được một việc thí rồi, mà lập thứ ra nhiều thôn ấp khác như vậy, quan Thống-sứ cũng vẫn còn phải kén chọn lấy một viên Pháp quan, có tư cách, có tài cán, có lịch duyệt riêng về việc ấy, mà lại có thành tâm muốn chuyên về một cuộc khai khẩn này, để làm quán, để hằng ngày đốc thúc về một phương chánh cho lợi mà các viên Pháp quan ấy có thể gọi được là viên Thức dân trưởng.

Mua thuốc lá của nhà

Nên bắt những hạng thuốc lá ngoại chế tạo tại nhà máy thuốc lá Hanoi.
Kể ra mấy thứ sau này:
Cần gà
Cần voi
Đông minh
Thuốc Cigarettes
— Đong hộp 50 điều hay 100 điều.
— Văn rồi 10 điều hay 20 điều.
Mấy hạng thuốc này:
Annam trồng
Annam chế tạo
Annam bán
Annam nên dùng.

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
 làm cho những tay thạo rượu thầy đều khen ngợi
 Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

cần được nữa ghe rồi như họ sục giá không lẽ vác xuống đem đi bán chỗ khác, mà dẫu có làm gian chợ đi chỗ khác đi nữa thì cũng là Khách-trù, họ thông đồng với nhau rồi thế nào mình bán cũng phải mất giá. Còn sự cần ăn gian thì chừng cần hết ghe lúa rồi mình tính lại mới biết thế rồi, biết nói với ai. Đã biết cũng có người bán lúa coi cần giỏi thì Khách-trù ăn gian không được, nhưng mà người biết coi cần chẳng có mấy người, còn phần nhiều mỗi ghe lúa thường mất một hai chục ghe.

Người Annam bán lúa đã bị thiệt hại như vậy, mà Khách-trù mua lúa còn tính cang cho Annam chịu mỗi tạ là hai xu gọi là tiền mượn cần và mượn vát. Trong Nam-kỳ mỗi năm số lúa bán hết đến một triệu rưỡi tấn tính ra thì à 25 triệu tạ. Nếu mỗi một tạ họ trừ tiền cần và vát 2 xu thì mỗi năm họ lấy của Annam hết 50 triệu đồng bạc. Chẳng luận là lúa mua đi bán lại ăn lời làm chi, nói nội số, tiền cần thì đã thấy họ có lợi mấy chục triệu rồi. Đã vậy mà khách-trù khi bán gạo cho ngoại quốc cũng tính tiền cần và tiền vát cho người mua mỗi tạ là 2 xu nữa, thế thì trong sự cần và vát này, họ lời đến một triệu đồng, bạc. Vì như mượn và phải lấy hết phần nửa số ấy mà trả thì họ cũng còn lời nửa triệu đồng.

Đồng-bang coi lấy đó coi có phải là ức chúng mình làm chấy da phòng trắng mới có được hạt lúa, còn khách-trù không có công gì, chỉ làm trung-gian cho chúng ta bán lúa mà thôi; họ mua đi bán lại đã lời mỗi năm không biết mấy triệu mà kể, mà còn kiếm thế mà lấy số chỗ khác nữa nghĩ coi đau đớn là dường nào. Vì như Annam bán lúa mỗi tạ chịu tiền cần và vát là 2 xu, mà cần cho đúng, khối mất lúa, thì chẳng ư gì, chứ đã chịu tiền cần rồi mà cần còn mất lúa nữa thì là thiệt hại lắm.

Sự nhà nông bán lúa bị thiệt hại ai ai cũng rõ biết, bởi vậy năm trước phòng Canh nông Nam-kỳ mới gửi bức thư mà xin Chánh-phủ lập luật định đặt người coi cần lường cho người buôn bán trong xứ cho tiện đường giao dịch. Chánh-phủ xét lời của phòng Canh nông xin là hữu lý nên ngày 8 Février 1919 quan Thống-độc Nam-kỳ ben ký tên nghị định lập một hội Phái-viên để nghiên-cứu vấn đề này. Hội Phái-viên nhóm mấy lần thì cũng đều công nhận rằng sự đặt người coi cần lường là điều hữu ích cho nông-dân. Song hội Phái-viên bởi ý Phòng Thương-mại Saigon thì Phòng Thương-mại nói sự đặt người coi cần lường chẳng có ích chi bởi vì:

1° Hệ mỗi khi cần vật chi thì đều cần trước mặt người mua và người bán không ai ăn gian ai được.

2° Như muốn cần hàng xuất cảng và hàng nhập cảng cho biết số chắc chắn thì số Thương-chánh lãnh coi cần

cũng được, chẳng cần chi phải đặt người khác.

3° Như đặt người coi cần thì phải trả tiền công cho người ấy càng thiệt hại thêm, thay bấy giờ mỗi tạ trả có 2 xu mà trong ấy có tiền mượn vát thì không nặng nề chi đó.

4° Muốn làm cho nhà nông khỏi thiệt hại mà đặt người coi cần thì càng hại cho nhà nông thêm nữa. Còn hàng hóa bấy giờ giá đã mất rồi mà bây giờ coi cần thì làm cho hàng càng mất thêm.

5° Muốn cho Annam bán lúa, khỏi bị khách-trù cần ăn-gian thì nên đặt người coi cần thì mấy tính có lẽ phải hơn. Mà dẫu ở tại mấy tỉnh hay là tại Saigon Cholon cũng vậy, người Annam bị gạt là tại cần không đúng. Vậy phải xét cần lường cho thường thì tốt hơn.

6° Ở bên Mâu-Quốc tại mấy hải-khẩu lớn có đặt người coi cần thì phải, bởi vì có nhiều hãng mua đồ ngoại-Quốc không có ở tại hải-khẩu mà coi cần được; chứ trong xứ này các hãng đều ở tại Saigon là chỗ hàng hóa chờ đến, nên cho người kiểm sát cần lường chẳng cần phải mượn ai.

7° Còn hàng hóa xuất cảng thì cách cần xưa nay đó kể mua người bán đều vừa lòng, chẳng cần chi phải lo cần lường nữa.

Bởi tại phòng Thương-mại ngăn trở như vậy nên hội Phái-viên của quan Thống-độc cử hôm ngày 8 février 1919 đó chưa lập luật mà đặt người coi cần lường trong sự mua bán đây là vì sợ làm như vậy người mua bán phải tổn hao thêm mà trả tiền công cho những người ấy đó mà thôi; cho xưa nay lúc bán lúa người Annam nhường hay than phiền về sự khách-trù cần ăn-gian lắm, vì dẫu đặt người coi cần cho đúng mà phải tổn-hao chịu dính thì chẳng hại gì, bởi vì họ cần đúng thì khối mất lúa, rồi lấy tiền khối mất ấy mà trả tiền công cho người coi cần lường cũng cần dư được nhiều nữa. Vậy nhà làm ruộng học trước hội Phái-viên các nghĩa lại cho phòng Thương-mại rõ, kéo dài một năm bán lúa nhà nông mất tiền nhiều lắm.

Hội thi trường Canh-nông BÊN-CÁT

Các trò thi đấu
 Trường này, vì lời nghị quan Tổng-thống Toàn-quyền, ngày 10 Décembre 1917, lập ra nay đã được 2 năm rồi.
 Nay 28 tờ ứng khảo thí mà, theo lời xin của quan Quận-lý kinh-tế, quan Thống-độc Nam kỳ, chăm chú có 16 trò mà thôi.

Mày trò đăng chăm đầu xin kể ra đây: Ng-v-Hoa, Mytho; Lê-v-Le, Canho; Lê-v-Le, Thuđamot; Phan-v-Muông, Tây-ninh; Tô-vân-Phai, Cholon; Trần-v-Bà, Giadinh; Huỳnh-vân-Liêng, Thuđamot; Phạm-vân-Tao, Tây-ninh; Huỳnh-v-Thần, Cholon; Phạm-v-Đê, Gò-công; Trương-v-

Thong, Tây-ninh; Phạm-vân-Phuông, Thuđamot; Phạm-vân-Thuân, Giadinh; Lê-v-Manh, Canho Ng-v-Quan, Tanso; Lê-v-Châu, Baclieu.

Ngày 13 Septembre tới đây, 7 giờ sớm mai sẽ thi lữa 30 trò mới nữa tại phòng-vấn-quan Quận-lý kinh-tế tại đường Classeoup (bên tại) B. Saigon.

Ngày nhậm trường, nhất định 30 Septembre 1920.
 Ph. d. N. h. V.

TRUYỆN Tiên-Cần Báo-Hậu

CUỐN THỨ CHÍN
 Bồn truyện này đã in rồi từ cuốn nhất đến cuốn thứ tám, hiện nay tôi khởi in tiếp cho trọn phan.
 Nhờ liệt vị qui quan mua xem cho tường tất.

Có bán tại nhà in Imprimerie de l'Union, 157 - Rue Catinat - Saigon.

Quan Toàn-quyền

Từ giả Namkỳ đi Tonkin
 Xưởng tàu binh (Croiseur) d'Estrees, trước đã chạy rồi, 7 giờ sớm mai 2 eptembre 1920.

Ái đi bị nước ròng quá, tàu chạy chưa được. Bởi vậy nên quan Toàn-quyền nói với quan Thông-độc Namkỳ rằng, ngài rất tiếc, sự rời bất kỳ này, phải ngài về vụ thì ngài phải bỏ thân, rước các quan, các chủ nghiệp cả men người mà đã hứa rồi sẽ đến mà từ giả ngài trong lúc xuất hành.

Quan Thông độc Namkỳ trả lời rằng: Tôi hay mặt cho hết thày quan dân Nam kỳ xin đi; lại cái giấy thép-dã gửi cho ngài ngoài Cap, khi tàu d'Estrees ra đến đó thì sẽ được như vậy:

« Các tổng lý các hội mác việc, đến đưa ngài đi không đàng như ý các ông muốn, cậy tôi thay mặt, mà cho ngài rõ, các ông hết đàng trung thành và tình cậy ngài về việc lo lâu ích lợi cho các hội cũng nhờ sự kiên thứ của ngài mà tìm-tê nên mới rõ biết các ông sự đặng. » Tôi xin kể về đây, một là tôi, bốn thân, hai là bắt thày quan dân mà đặng biết ngày trong lúc ngài vào Nam-kỳ này mà mướn ông có đến tại phủ ngài, xin dâng mấy chữ thượng phụng bình an, cho ngài và cho bà Long. Ph. d. Ng-h.-V.

Bội ước vọng ngôn

Lời ước nguyện có hai cách: một là ước nguyện có bút chỉ, hai là ước nguyện không bút tích. Theo đời bấy giờ, ngoài việc phơn nghĩa, thì chẳng có lời ước nguyện nào mà không nên buộc dùng bút chỉ để cơ, duy có ước nguyện về nhân-nghĩa thì chưa ai buộc dùng. Tuy chẳng buộc làm giấy tờ chi, mà theo thói người Nam, há về nhân nghĩa mà có ước nguyện rồi, dẫu cho vật đời sao đó, còn dẫu hóa bể đi nữa cũng không hề vọng ngôn bội ước.

Ấy là tôi muốn nói về ước nguyện tức tơ, sơ-giơng cảm sắc đó. Bởi vậy Annam nhiều nhà có của, có gái, mới dám, vì một lời ước nguyện, xuất của bao học cho học trò khổ, ngộ sau thành thân cùng con mình, dẫu chẳng đặt chỉ thành văn cũng vậy. Thế mà người xa ngoài miệng một lời, trong lòng ghi tạc, nên ít nghe

có ai xuất hồ kỳ loại rồi đi phụ ân vong nghĩa. Duy có đời nay, nhơn tình lãnh oán! Tân-dân chưa ra mặt tân dân mà hay thay cũ đổi mới. Có ấy nên nhiều nhà chưa hay lòng người đời đời khác xưa, làm, làm làm bợn thờ sanh; cũng thấy nghèo, thương, chẳng tiếc của bao học, ngộ sau đưa gái, nhà, chẳng để nuôi đư lòng cảnh rồi hay hỏng! Bay đi tìm cây khác, tìm cây nào có cao tăng cao mà dẫu, chẳng nhớ Tu-bồ thuở còn thơ, nhờ qua-quạ mà nên vai nên vè.

Mà nếu lời ước nguyện xưa chẳng để cho gái nhà thân, dẫu, sau dẫu trở-nó có bội ước trong ngàn cung chàng hay gì, bất quá như của đem làm ơn giúp người trong cơn trông-yêu; ực có một đũa làm cha mẹ hay sớm hôm cụ ực cho gái nhà biết, cho nó mong mỏi đã chờ, đến khi rồi gặp nhậm trở-nó bội ước vong ngôn, nghĩ nhà làm cụ đi rồi, rất thiệt cho phận gái. Nó dám bắt chước Triệu-thiên-Thái cho chàng phải chơi, dẫu nó không làm tay Vương-Đội.

Mới đây nghe đến có một gái, không phải nên phủ-hậu mà tư chất rất phi phong, vì một chú thơ-sanh bởi ước vọng ngôn, nòng giận, mướn học được quyết tự phẫn mà cõi hận.

Thăm thay, nghe vậy, thấy vậy cũng khá thương, song nghĩ nò mà tét hận. May có người hay mà cứu tình, bồng không đã thiệt thân rồi; tức mà chi, giận mà chi, tức rằng;

Xưa nay những đũa vô nghĩa,
 Dẫu cho nó sống làm đi nên thân.
 HO-A-CANG
 Lai-cáo.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÀ BẠC VÀ GIÀ LỬA
 Già bạc kho nhà-nước, 10 fr 25
 Già lửa, ta 100 kil. cho tới nhà máy Chợ-Đea (theo giá tại) 5 435 tới 5 175

NAM-KỲ
 (Cochinchine)

SAIGON.

An cứup oan
 Tại hôm 25, quan Trấn-vân-Tao, 27 tuổi, có một người là mặt áp lực quan bình ta giữ một cái đồng hồ vàng, một sợi dây chuyền vàng giá 130 \$00, chạy mất. — Kiêm.

Tớ-bắt trung
 Huỳnh-vân-Th., 20 tuổi, bán cà-phê, đường Amiral Courbet, số 12, có một rặng cửa hàng mà ta là tên. . . . . tên gì mà sau này mới đư đư đư của mình mà sau này không biết) mà dấu biết tên hay không nó cũng ăn cắp của và hết 25 đồng bạc và một lá giấy thuê thân Saigon, khự màt.

CHOLON.

Con nuôi
 Có Lê-th-Huê, 33 tuổi, nghề bán cà, ở đường Lê-Ky-gon, có rằng có một đứa con nuôi nay 16 tuổi, tên Tổng-thị Thinh, hôm 21 thấy nó bỏ nhà đi mất; nó đeo một cây kiếm và một chiếc vàng giá 80 \$00.

HỒI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuốc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà bán, thì tức là dùng đồ thổ-sản Algérie quả thiệt là đồ thổ-sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy mua bán thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

Thứ con nuôi thì vậy đó, có của thì nó ở nó ăn, nó ngủ, nó rỗi, dù lòng dù cảnh thì hay bằng.

THAI

(Duetto)

**Chờng chết chưa kịp làm tuần,
Nghe kêu ngoài cửa xách quần
chạy ra.**

Xuất mộc

Phụng thưởng một bộ truyện
TÔ-HUỆ-NHI ba cuốn

Câu nghĩa: Câu thai cũ mà mới. Bởi tích một ông Hộ ở Gò-ông (chưa rõ bá-hộ hay là Hương-hộ) ngoa du sơn thủy. Tới một cảnh rừng Travinh, xảy gặp đặng trong rừng ấy một cây Mai trái đã quá độ, mà lại là Mai nở cối,

nên ngài mừng, về tới Saigon ngụ ý để câu thai này, song ngài quên để cho người ở Travinh, có biết rừng Travinh, đời thì hay hơn.

Ấy vậy người tỉnh Travinh ai đáp trúng, ngài phụng thưởng một phần thưởng trọn bộ Tô-Huệ-Nhi mới in, vừa rỗi.

Hang để bôn kỳ báo.

Hỉ Tin

Mới tiếp tin mừng rằng thầy Lâm-Nguyên-Si giáo-học Cairang tác thành giai ngẫu.

Ngày 25-26 tháng bảy Annam nhâm 7-8 septembre này, nấp thê vu qui.

Bản báo chủ-bút mừng cho cô-giao loan phụng bôn mình và chúc chữ bằng thanh ngọc nhuận.

Văn Uyển

(Variété littéraire)

LES FEMMES SAVANTES

Comité en cinq actes par Molière

ĐỒN-BÀ THÔNG-THÁI

Hịch kịch có năm hồi, của ông Molière soạn

Nguyễn ngọc Ân dịch ra tiếng Annam

CÁC VAI TƯỚNG

(Tếp theo)

Henriette

Le ciel, dont nous voyons que l'ordre est tout puissant. Pour différents emplois nous fabrique en naissant; Et tout l'esprit n'est pas composé d'une gloffe.

Quise trouve taillée à faire un philosophe. Si le vôtre est net propre aux élévations Où montent des savants les spéculations. Le mien est fait, ma sœur, pour aller terre à terre, Et dans les petits soins non faibles se resserre.

Ne troublons point du ciel les justes réglemens. Et de nos deux instincts suivons les mouvemens.

Habitez par l'essor d'un grand et beau génie.

Les hautes régions de la philosophie, Tandis que mon esprit, se tenant ici-bas, Goûtera de l'hymen les terrestres appas. Ainsi, dans nos desseins l'une à l'autre contraire, Nous saurons toutes deux imiter notre mère:

Vous, du côté de l'âme et des nobles desirs, Moi, du côté des sens et des grossiers plaisirs;

Vous, aux productions d'esprit et de lumière, Moi, dans celles, ma sœur, qui sont de la matière.

Armande

Quand sur une personne on prétend se régler, C'est par les beaux côtés qu'il lui faut ressembler.

Et ce n'est point du tout la prendre pour modèle. Ma sœur, que de tousser et de cracher comme elle.

Henriette

Mais vous ne seriez pas ce dont vous vous vantiez.

Hanh-lê

Trời định phẩm, có hay có dở, Sanh chúng ta có làm vai tuồng.

Từ mỗi người chẳng phải một khuôn, Đủ tư cách làm cái bác-sĩ

Nên trí chí hay đến thâm-thúy, Chớ may ông bác-học mở-màng, Trí em đây giỏi chạy đất bằng.

Sức yêu ớt chi hay đều vậy, Đùng khuấy ròi le công trời đất.

Ta cứ theo thiên tính cứ nhân, Chớ mặt lo dung ròi bằng-trinh.

Lây tái chiêm ngời cao bác-học, Còn cái trí của em lực lực, Đành vui theo duyên nợ phẩm trần.

Như vậy ta, đầu ý chẳng gán, Cả hai cũng học đòi gương mẹ:

Chị thì phía tánh tình rành rề, Em thì bề xu-xác thiệt thà;

Chị theo nghề trí huệ bầy ra, Em đòi nghiệp bình-bài sanh phât.

A-mân

Như bất-chức: nết na khác, Thì học theo cái tốt mới đời.

Ho như người, nhỏ cũng như người, Nào có phải theo gương người đó.

Hanh-lê

Chị khoe giỏi, chớ nào chị có, Mẹ của ta tái thiệt còn nhiều;

Si ma m'ren'eu'eu que de ces beaux côtés: Et bien vous prend, ma sœur, que son noble génie.

Nait pas vaqué toujours à la philosophie. De grâce, consolez-moi, par un peu de bonné.

Des bassesses à qui vous devez la clarté, Et ne supprimez point, voyant qu'on vous seconde, Quelque petit savant qui vent venir au monde.

Armande

Je vois que votre esprit ne peut être guéri Du fol entêtement de vous faire un mari. Mais sachons, s'il vous plaît, qui vous sorgez à prendre.

Votre visée au moins n'est pas pire à Citandre?

Henriette

Et par quelle raison n'y serait-elle pas? Manque-t-il de mérite? Est-ce un choix qui soit bas?

Armande

Non; mais c'est un dessein qui serait ma honnête. Que de vouloir d'une autre enlever la conquête;

Et ce n'est pas un fait dans le monde ignoré. Que Citandre ait pour moi hautement soupire

Henriette

Qui; mais tous ces soupirs chez vous sont choses vaines. Et vous ne tombez pas aux bassesses humaines:

Volte esprit à l'ymen renonce pour toujours! Et la philosophie a toutes vos amours.

Ainsi, n'ayant au cœur nul dessein pour Citandre, Que vous importe-t-il qu'on y puisse prendre?

Armande

Ce' empie que tient la raison sur les sens. Ne fait pas reconcer aux douleurs des encens;

Et l'on peut pour époux refuser un mérite. Que pour adorer on veut bien à sa suite

Henriette

Je n'ai pas empêché qu'à vos perfectiones Il n'ait continué ses adorations.

Et je n'ai fait que répondre au refus de votre âme, Ce qu'est venu m'offrir l'hommage de sa flamme.

Armande

Mais à l'offe des vœux d'un amant dépité. Trouvez-vous, je vous prie, entière su e e?

Croyez-vous pour vos sens à passion bien forte, Et qu'en son cœur pour moi, ma sœur, il aime soit morte?

Henriette

Il me le dit, ma sœur, et, pour moi, je le crois,

Armande

Ne soyez pas, ma sœur, d'une si bonne foi. Et croyez quand il dit qu'il me quitte et vous aime,

Qu'il n'y songe pas bien et de se trompe lui-même.

Henriette

Je ne sais; mais e fn, si c'est votre plaisir, Il nous est bien aisé de nous en éclaircir. Je sur cette matière

Il pourra nous donner une pleine lumière (à suivre)

Mà đầu người chỉ có bấy nhiêu, Chị cũng chẳng phen người cho được. May cho chị trí người khi trước,

Chẳng lo rông triết học ngày đêm. Xin chị thương dành để cho em,

Học cái tệ làm nên tài chí. Chị chớ ép người theo một lối,

Hết anh tài xuất thế con chi.

At-mân

Bụng muốn chóng em đã trí tri, Chị thày rõ không phương trị được; Thôi, cho biết người em ao ước,

Miền là em đừng tưởng Ly-lãng...

Hanh-lê

Vì có chi em chẳng ưng khoa? Người ấy dở, chớ liên sao chi?

At-mân

Không; song thế thảnh ra xử y, Của người ta giựt lấy cho mình;

Thiên hạ ai cũng rõ sự-tình. Chẳng Tăng đã thờ than vì chi.

Hanh-lê

Phải, mà thế ích chi cho chị, Chị chẳng sa việc môn nhơn-tinh;

Chị đã quyết giữ nề kiên trinh, Trọn ân ái cùng khoa triết-lý.

Chẳng Tăng đã không vửa lờng chi, Thì về ai, can chi nói gì?

At-mân

Đạo lý thì nghiêm trị tinh si, Chớ chẳng bắt từ mùi hương cúng;

Người đến cưới, mặt lòng trẻ nhàn, Kề mẽ mình, từ ý gì theo?

Hanh-lê

Chị thì tình, mặc sự người đeo, Em nào có cặp ai để chi? Em bắt qui như vậy, em bắt chi

Nhàng, em bắt chi như vậy? *At-mân*

Nhưng em đừng quên một hồi. Bên em lấy, em tình sao đó? (Hành-lê từ người trong em nói,

Còn chị đây người bỏ hay sao?)

Hanh-lê

Tâm sự người đã tỏ trước sau, Phần em, thiệt, em tin lời ấy.

At-mân

Em đừng quên em tâm vậy; Khi người nào bỏ chị thương em,

Chẳng qua là người chẳng xét xem. Rời lời nói nó ra lộn-xộn.

Hanh-lê

Tôi không biết; nhưng mà chị muốn, Thì bởi ra cho nó nguồn cơn.

May dữ kia người tới lơn ton, Người có thể làm ta sáng mắt. (Sau sẽ tiếp theo)

Entrepôt de Cholon
IMPORTATION-COMMISSION
71, Bd Tông-đốc-Phương

BÁN SỈ BÁN LẺ

Vải lụa.

Đồ hộp - Rượu chác, - Rượu ngon - Sıra NESTLÉ - Champagne DELBECK - Cognac RENAULT - Cognac CROIZET (cũ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris
Đầu thơm Coty - Dù, Nón, Giày - Chemises - Bóp da - Dao hàn - Đồ hút - Đồ chưng phòng khách

Hãng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm bên phương Tây và các xứ lạ theo ý chú vị đặt.

Giấy thép đề tấc: Paulhien-Cholon
Giấy thép nói: 667.

Le Directeur: Paul HIỆU
Officier d'Artillerie Coloniale démobilité
Croix de Guerre

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng
Đường LỚN MỘN SÀI 99 và 101
ĐẤT-HỘ (SAIGON)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cang Lạc-châu qui khách đặng rở: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: xe mui, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo, xe bò cang có đóng thùng xe hơi theo kiểu kiền thời, sơn xe thiệt khéo, làm nệm, mui xe đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá trị bền tay chớ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đèn tay, đồ bắt lề xe độc chiếc và xe sơn mà bằng da tay may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chướng đạp hai tiếng, bình để thắp đèn khi đi đờ xe. Sơn xe và sửa xe.

Có xin qui khách có dịp đến ĐẤT-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da, thiêu mua giúp làm ngơi, thì tôi rất cảm ơn hạ cố.

Còn chú qui khách ở xa muốn gửi thư hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Hãng Dầu

TRƯƠNG-VĂN-BÈN,

có bán đủ thứ dầu

Dầu phụng ăn thiệt ngon và tốt.
Dầu dừa.
Dầu xỏ không có mùi hôi.
Dầu mè thơm.
Và Dầu bóng giá rẻ để thợ bực đặng.

Bệnh đau đầu phụng thiệt tốt.
Bệnh đau đầu dừa.
Bệnh đau hết gòn.
Bệnh đau hết bóng.
Bệnh đau dừa để cho heo và bò ăn.

ĐỒ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN,
Khách-trá

Hãng tôi mua dừa khô, dầu phụng, mè, bột gòn, bột bóng, bột ớt-dầu, dầu và bột caoutchouc. Mua giá khá hơn các nơi.

Xin Lạc-châu ai có muốn mua bán với tôi thì xin mời đến nhà hoặc viết thư hỏi thì tôi gửi kiệp và sẵn lòng tiếp rước rất trọng thể và trả lời lập tức.

Nay lời:

TRƯƠNG-VĂN-BÈN.
Hội đồng quản-hạt,
Đường CAO-MÊN, số 66,
CHOLON.

PHARMACIE SHANGHAI

Cổ trống rắng và thay con mắt

M. Triêu-Cương, chủ-nhơn ở đường Marins số 183, Cholon, còn ở Saigon thì tiệm của M. J. Hà-kim-Trương, N° 9 Boulevard Gallieni và M. Cam-Lun N° 27 rue d'Adran, có trữ bán các thứ thuốc của bên đường

CÁO BẠCH

Bản hiệu có trữ bán thuốc Ling-sa, A-gi-lá, Hướ-kỳ, cùng các thứ thuốc kể ra sau này và có gửi hầu nơi các tiệm thuốc ở Lạc-linh. Chú qui-vị muốn dùng gửi thư đến cho tôi, hoặc gửi Mandat theo một lược hay là gửi thư không tới sẵn lòng gửi thuốc lập tức mà gửi Contre remboursement, (nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lãnh thuốc). Còn chú qui-vị muốn hỏi thăm việc thuốc men cùng bệnh hoạn chi thì tôi cũng sẵn lòng trả lời

Trừ đàm chỉ khải tán

(23) THUỐC HO TRỪ ĐÀM HAY HẠNG NHỰT

Xét trong lẽ cái sự sống của con người, do nơi cái phổi làm ra hơi thở mà vận động, tư chi, lưu thông mạch lạc, nếu hơi thở đặng mạnh, thì tự nhiên táng mạng vững vàng bằng hơi thở yếu ớt thì sanh mệt, đàm nhờn mệt mà làm ra ho, hen, đàm siêng, hoặc khạc ra máu, bởi hơi thở của con người cũng như hơi sương gió của trời, nếu cả ngày mà bực hơi sương gió, thì thấy muốn vật bả nhào có cây xáo úa, còn con người ta cái phổi bình an thì hơi thở tự nhiên thông thả, châu thân thơ thới, tự nhiên mạnh mẽ, bằng cái phổi sanh bệnh thì xảy ra chứng ho, làm cho tư chi bồng rùng, rưng động tin thần, cho nên chứng ho là một chứng rất hiểm nghèo cho người ta, hoặc nhờn tuổi tác, lớn mà sanh bệnh, hoặc bởi tích hàng đàm hoặc bởi cảm sương phong, hoặc bởi đàm nhiệt tích tụ đọng khối, hoặc trong phổi mọc mọt, hoặc bởi cuốn họng ngứa mà ho chẳng dứt, hoặc bởi lao tổn tinh thần, khí huyết kém suy mà sanh chứng hoặc nhiều ho khan, các chứng nói trên đây đều do nơi cái phổi suy nhược mà làm ra, cho nên nếu không trị cho sớm sẽ lâu ngày thì thành ra một bệnh rất nên quan hệ, là Lở ho lâu ngày thì thân

thể ốm gầy, tinh thần khó khăn, và vùng nhan sắc, chứng ấy dầu có thấy giới thuốc hay công phu thế mà chữa cho lành bệnh. Cho nên Bồn-được-phòng chẳng dám tiết công tìm kiếm về cây Tông (thông), và anh đào chọn với các vị quý được hiệp nên mà chế phương thuốc này gọi là TRỪ ĐÀM CHỈ KHẢI TÁN rất hay và cũng, chủ trị về chứng thương phong (cảm gió) mà sanh ho hen, đàm siêng, hoặc khạc ra máu; Acôn nít như phong hàng hơi thở nóng nảy, phả lao phẫn nhiệt tức tiếng, đau xóc họng, lối tức, hoặc lớn tuổi bệnh ho, cả thầy các chứng bệnh thuộc về phổi, huyệt, hồng, mà sanh ra thì mau dùng thuốc tán này, liền tiêu táng những đàm đất, cuốn họng đặng thông, hoặc bang đêm ngủ không đặng, vì bị ho, dùng liền táng đàm hạ khí hết ngứa họng êm ái nghỉ an như thường, rõ ràng một phương thuốc diệu được trong thế gian.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày uống một gói hoặc đặng khi ho dùng liền hết ho, uống với nước trà.

CỦ AN: Rượu, đồ xào, đồ chiên, mỡ và dấm dục. Con nít từ 5 tuổi sắp lên một gói chia làm 2 lần uống.

Một gói giá là . . . . . 0 \$ 10
Mười hai gói . . . . . 1 \$ 00

Khá đề đặc

Kính cang Lạc-châu Chú-Tôn đặng rở hay khá đề đặc vì có hai người Sơn-Đông xách valise đi bán thuốc đặc các nơi mà gặp người ta đặng lấy tiền, chúng nó nói rằng chúng nó ở tại tiệm của bên hiệu NHỊ-THIỆN-ĐƯỜNG; chúng nó nói là đặng gặp gỡ mà lấy tiền, xin Chú-Tôn chớ làm chúng nó; vì tiệm của bên hiệu ông thấy thuốc về Tàu đã lâu rồi, háy biết ông giá cả làm không có lại NAM-VIỆT nữa còn là ĐƯỜNG thì bán các thứ thuốc Cao-đơn-buôn táng nhò của ông chớ sảng đem qua mà thôi; nay chúng nó làm như vậy bên ĐƯỜNG ợng mang tiếng nên cáo trước cho Lạc-châu Chú-Tôn rở khéo lắm; nếu mà chúng nó đến-muốn gặp gỡ Chú-Tôn mà lấy tiền thì Chú-Tôn cứ viết thư với ông Chánh trị đặng bắt chúng nó thì chúng nó khi nào chúng nó khỏi tội.

Nhà-kính

NHỊ-THIỆN-ĐƯỜNG
chủ-nhơn cần cao

Nhà máy xây lữa, nhà máy xây lữa, nhà máy xây lữa

Nếu chú vị muốn mua một cái nhà máy xây lữa theo kim thời và lại toàn bộ, chạy đặng 5-10-15-20-30-40 hay là 100 tấn công là hơn 100 tấn gạo trong một ngày (24 giờ). Nếu chú vị muốn bán tinh giá riêng đặng mà lấy hoàn thành một cái nhà máy xây lữa đã nhò, sửa đờ, ráp máy, cũng chạy đặng khi vào vào, mới lúc mới đờ nghĩa là chạy đờ.

Nếu chú vị muốn cách để trả tiền và thì hành cho cấp các việc của chú vị sai khi nào, thì nên để tại hãng

Bonnefoy & Co

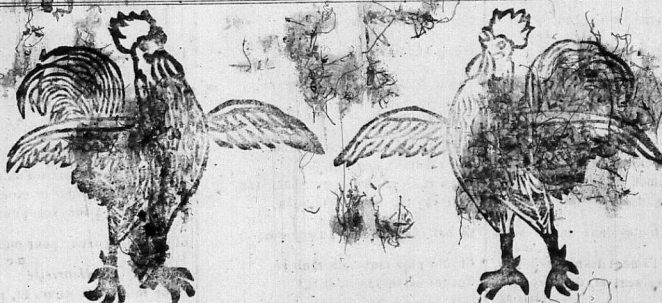
214 Maritime et Commerciale du Pacifique
Sis Anonyme au Capital de 12.000.000 francs
SUCCESEURS

Đường d'Ormay mà suy tinh và bằng này về cái các đờ của lịch cho hoặc đờ có thể thay (bản đồ) cũng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có riêng có có chú cho nhiều chỗ thành tạo rồi.

Sau này hãng chúng ta cho chú qui vị đi nhà máy của chúng ta hay rồi; Cho qui vị ở nhà máy không tiếng bị gạo thắp hoặc bán lữa gạo cũng ngoài quan thì bằng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp chú; nghĩa là chịu giá cả đờ chú.

Hãng chúng tôi cho chú qui vị hay rằng: Tại hãng có sang Tân-khởi (charbon) là vấp-vấp như từ cũ như chú qui vị muốn mua và sửa lữa thì xin đến tại hãng mà sự mua.

Người-Annam-ta

Nhờ hút thuốc lá hiệu « CON GÀ »
Vị thuốc trắng tại trong xứ ta,
Vị thuốc thơm tho hơn hết;
Vị chế tạo theo phép vẽ-sanh,
Vị bán giá rẻ hơn thứ khác

Nên bỏ các thứ thuốc ngoại quốc,
Mà hút thuốc lá hiệu « CON GÀ ».

Bán tại Đông-pháp Yên-thảo Công-ti ở Hà-nội,
Depôt tại Cholon, 2 et 4, rue Lareynière,
và các nơi tạp hóa đều có bán.

Xin ghé mắt

Truyện TÔ-HUỆ-NHI (cuốn nhất, cuốn nhì và cuốn ba) đã trọn bộ, xin chư khán quan ghé mắt.

Truyện OÂN-HÔNG-QUÂN (sự tích nàng Phùng-kim-Huê) rất hay và tình ý nằng rất khéo léo. Cuốn thứ nhất in rồi.

Có bán tại nhà in l'Union 175 đường Catinat.

Kinh trình

Là rượu Đông-Dương của hãng Lang-sa kều là Société Française des Distilleries de l'Indochine (S.F.D.L.C.) kính trình cho chư vị Thượng-nghĩa và Saigon (sắc-định hay rằng:

Kể từ ngày 26 avril 1920, Hãng rượu tạm dời phòng việc về số 66, đường Bonnard, Đây-thếp mới số 347.

Vậy khi cần mua bán, đòi hỏi và giới thiệu chỉ, nhất thiết việc mua bán, tiến-bạc hay là điện đĩnh-cang thiệp với Bon-hô, xin cơ đồ nơi có mặt ở đây. Tổng-lý Nam-kỳ là Cao-miên Ký tên.

Thứ Hai 17 Mai 1920

KHAI TRƯỞNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

ở đường CATTINAT SAIGON, số 195 tới 202

Ông André Lê-văn-Minh, Tổng-ly.

Đào-từ-nhất-hạng ở Y-viễn thành Paris, Học-sanh tốt nghiệp trường-y được báo-ti, Cựu học-sanh các trường đường thành Paris, Cựu học-tử công các nhà trường như Seine, Đứng phần thưởng nhất-hạng kỳ thi báo-học 1914.

Mô-dal-học

Mô-dal-đông

Cựu sĩ-tử-cấp tá-tính thành Paris.

Mô-dal-đông

Chủ-bộ Pháp-nghĩa Pháp-quốc (thành Paris).

Ton thuốc

Chế-y theo toa của thầy thuốc cho.

Phẩm việc riêng

Bổ cho tay chế thuốc Lang-sa kều nữa.

Thuốc thiết nghiệm Chánh hiệu Lang-sa

Chất hóa-học thiết-rõng và nhứt hảo-hạng

Phân Giải Sann vật học Tả-trưng học và Hóa Học

Ô-hắc chiếu nước nóng Hoàn-Tổ

Bổ phụ tăng và bổ khí

nhất-hạng

Bổ chấp bình

Bổ thệ

Bổ lực

bình máy Chơng-Tung

Bổ trí - Thuốc chiế - Đông-Quê

Nước Sốt

Nước các suối Lang-sa

Mũi Huế thắm

ĐẦU HOA

Đin Essence de Menthe à l'Alcool (Mintcham) nhứt hảo-hạng

Thuốc thiết nghiệm và chế-y của ông Lê-văn-Minh

Hải giá

Thuốc bổ Quiniam Hườn nhò mau tang ra nước Trích từ bà thứ quinquina Bể-ợc và trị bệnh rét

Thuốc tiêu Thục valerianate d'amoniaque Có-y hiệu an-sa chứng trị bệnh đau gút cổ.

Thuốc xê Thuốc hườn xê Sín-điệu và hay

Kola Stabilisée Hườn nhò tiểu đượ

Gadol

Thuốc có trọn đầu và morax

ĐIỀU DƯỢC PHÒNG

Tiệm Lang-sa

Bán-rõng những thuốc Lang-sa

Nhà lãnh-muá tại Paris - Lyon - Marseille - Nice

Advertisement for 'MỘT MÌNH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN' with details about the product and the manufacturer M. F. MICHEL, CAFFORT Successor.

Advertisement for 'SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DES ALLUMETTES' featuring an elephant logo and the name BENTHUY - HANOI.

Advertisement for 'một mình hãng Denis-frères đại-ly cả Đông dương thứ hộp quẹt này.'

OAN KIA THEO MÃ

BẢ MƯƠI HAI ĐÊM HỒ-CÂN-NHIÊN tự thuật

Đêm thứ mười hai (tiếp theo) Có làm theo thói cũ... Thăm thây, nhiều bữa đi bán vẽ, có thì phạm tội hàng sai lụy, song không hề thẹn tí chẳng chi; tội vì, chẳng quân thần tặc quàng đa chi, còn bị lù tiện-ừ hứu-hiệp. Cho nên, có nghĩ sự bán buôn không hiệp, lại thêm, có nghĩ sự giành chằng kip với ai, thì người nhà kim thể sauh nhai, ngày bính trái tội may và mướn. Hồ-hừu ôi, lúc vận bị đả gì gần gương, cơn vô thời khó cưỡng cho đang, làm bính đến cho người ta, đã không lời còn bị ăn gia, may mướn, lại gặp buổi lưa hàng cao giá. Càng bữa lại càng thêm túng quá, bẻ sanh nhai xem đã tội thời, lương ái-hỏi đã đập lại đời, sống thế-khò hết bởi rồi lạp. Hồ-hừu ôi, cảnh tịch hạ đả vàng nào không quá, vậy mà có cũng nguyên-sống gởi nạt thác gởi xương, khổ tâm sâu cái nghĩa mạng lại càng thương, đau đả nhựt là tình nóng cơn thêm tưởng.

Chẳng phải... Hồ-hừu ôi, ngày buồn ngộ nhàn... Hồ-hừu ôi, ngày buồn ngộ nhàn... Có phải là thương chứt phận Chánh Tâm vô phước, nước non người đi lữ bước sây chơn; đã rồi ro cho phận nợ-dư, lại còn bị trời hèn đất giận! Hồ-hừu ôi, tội thắm vối, cho tôi đặng nhớ ơn từ thân, tôi rất mừng cho thân, đã không hề oán hận trời già, xét vì sống như vậy đây có ích chi, thả cứu cho hồn xuống

Điền-la, chẳng còn tức chi mà năn-ni... Tôi thì luôn ốm lỏng rầu rầu, còn có thông thì mỗi khi sôi giết mình thứ đây, hương l'ây có năm mây, lại bưng người có than thì mi-non; vậy có than ở Đông-hồng chi chổng, cơn hèn chi, có than đặng tài lòng thương như... Từ ngày có đẹp ngày, lại gặp đi... nhà một nghề mà... mớ mới rạo rả huyên phù mà lành chi lự hàng vẽ, công ôi mà rút từ... khần, dết ừ đời vớ, đặng kim thêm... nó đờ tháng ngày, như vậy nên có đủ... nhai, một thời sự có buổi mai không... Tuy là không đực... chớ quanh... am đập dôi, bãng chằng... đượ; đặng vậy có mới yên lòng, nghĩ mà... đống tin chổng muồn đặng gởi về, trông cũng tí như nghề trồng thạc! Trồng hoai mà có thầy chi đầu! May sao bữa nọ có... trê ở bên nhà đống Phán qua thưa cũng có... rắng: «Thưa có ông tôi dạy có thơ thầy gởi lai, mới có qua nhựn Hy tin nhà. Thương thay, có mắng mà đợ giọt thu ba, rồi với bước chơn ra theo dõi.»... «Cổ quạ lều nhậu thơ thế nào không biết mà về chẳng thầy thơ, tôi chỉ thấy có đ' mặt tiếng cười biêng nói, thêm buồn tình quá đời buồn tình, xem cho sự lại thấy, gương mặt có lộ sắc bặt bính, đường như quyết nhứt sình vận từ! Tôi cũng muồn buồng đời... rớ tin lành đừ thế nào, những mà lại thấy có buồn nét mặt đờ-đờ, nên khôn... hời ám hao cho đặng. Tôi làm thỉnh đê

vây coi, thì thây có, đêm nào cũng than thân trách phận, tha thiết đường trời đặng ngắm cây; tay cảm kim lộn chỉ-má may, mặt thì chầy giọt dài giọt vãng. «Tôi lại thường nghe có ngâm thơ, tôi có nhà nhứt câu như là: «Đau đượ cơn... khổ bĩa tôi, Khổ bĩa tôi... Tôi... chổng cơn, nên... trong một... của... «Tôi lấy làm lạ hết sức, nghe qua rồi năm nghĩ không ra, chẳng biết hai vợ chổng có chi bất bình với nhau mà tôi không hay, đến đời đêm nay, nghe có than: me xa con, chổng xa vợ. Nếu có ngâm lai câu thơ như vậy đây, áit cũng có lý... «Thưa có ông tôi dạy có thơ thầy gởi lai, mới có qua nhựn Hy tin nhà. Thương thay, có mắng mà đợ giọt thu ba, rồi với bước chơn ra theo dõi.»... «Cổ quạ lều nhậu thơ thế nào không biết mà về chẳng thầy thơ, tôi chỉ thấy có đ' mặt tiếng cười biêng nói, thêm buồn tình quá đời buồn tình, xem cho sự lại thấy, gương mặt có lộ sắc bặt bính, đường như quyết nhứt sình vận từ! Tôi cũng muồn buồng đời... rớ tin lành đừ thế nào, những mà lại thấy có buồn nét mặt đờ-đờ, nên khôn... hời ám hao cho đặng. Tôi làm thỉnh đê

(Sưu tập tiếp theo) L. H. M. W.

Khi nào có việc chi hi hạ
muốn đãi đàng quan-khách
mà chẳng dùng rượu Sâm-
banh (Champagne) hiệu:
**Tisane Marquis de
Bergey**
Thử ư
Thì làm sao mà cho phỉ tình
vui về đàng
Rượu này có một mình hãng
Denis frères trư mà thôi.

Pharmacie Shanghai

Trông rắng theo cách Langsa
Nay đời Văn-minh; phẩm quan
người thì có nữ-quan là thể diện
trước mặt, thử nung rắng trong
miếng mình là cần dùng hơn hết,
nếu hư hay là rụng hết một hai cái
thì khó coi, nên phải trông lại thì coi
ngộ hơn, hồi đời xưa có bà Nữ-Hoa
liêng đã và trời, còn nung-quan của
con người có người không toàn vẹn,
như rắng cũng vậy có cái cao, thấp,
trụ, vò, mề, nên phải cura mài cho
tằng thẳng, thì ăn uống tự nhiên
tiết ngon, như sớng rạch có lỗ phải
đổi bề lại cho nguyên.
Tôi đã đi ngoại quốc học với mấy
ông danh tiếng bên Âu-châu về sự
trông rắng khi leo lăm, thiệt là
không ai bì kịp, chẳng phải tôi
đám khen tài với chư quý vị, như
sợ xu và rắng của tôi tốt lắm, chẳng
hề hư bề tự nhiên.
òn lấy vàng làm rắng hay là
bị rắng coi sáng đẹp ngộ quá, đời
nay có nhiều người dùng.
Chư quý vị như ai muốn trông, và,
cưa, bi xin đến tiệm tôi nghị định
tôi sẽ tính giá rẻ cho và làm cho
thiệt khéo chẳng sai.
Tiệm ở trong,
Pharmacie Shanghai,
Rue des Marins N° 188 Cholon.

Cách làm mau tổ tiêu

Viết thư cho hãng Annam, Hào-
vĩnh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre
kêu gọi contre-remboursement (cách
trao của lãnh nơi nhà đây thếp
một hộp một trăm ve dầu Essence
de menthe, hiệu LA-TIEN, tốt như
trong cõi Đông-dương, giá là mười
đồng (15\$00) mà thôi. Về bán lại
hộp cho trong vòng gần lớn một ve
hai cái (0\$20) - mỗi ve lời 5 su,
mười trăm ve lời 5 đồng bạc, mười
đồng lời năm chục, một trăm hộp lời
năm trăm đồng bạc.
Viết thư đi, đừng bỏ qua dịp làm
sẽ tiền, ông làm. Vạn dân lời ít sau
30 nhiều, bán buôn quen thói, làm
quần chúng bao lâu!
Chớ không! HAY coi cho kỹ -
Đến tự ngày nay một trăm người nào
gửi thư đi mà mua dầu trước, hãng
Annam Hào-vĩnh Công-ty sẽ vui
lòng gửi cho không một kilo mà-bóng
mười-cây thiệt, hiệu ngựa một sừng.
(La Legende), tôi nhất trông coi
Đông-dương hay là một ve dầu thơm
Essence pour Lotion: Kàu de Colo-
que. Quasime, tôi cũng để làm đủ
mười cái các thứ dầu thơm, tùy
chức sĩ muốn thì nào cũng được!
Thử viết thư mau đi, đừng bỏ mất
mỗi hộp một trăm đồng bạc.

Hãng Annam, Hào-vĩnh & C,
146 bis Rue Lefebvre Saigon,
Kính 06.

**TRẠI THỢ-MỘC CHẠM VÀ CẦN
Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA**
Tại chợ Lái-thiền, đường Abattoir

Trại tôi dùng toàn cặm-lai, trác, gỗ đống
các món theo kiểu kim thời.
mặt cặm-thạch, thành của hay không
mặt gỗ liếc bốn kiểu.
mặt cặm-thạch, thành của hay không
mặt gỗ liếc, bốn trụ, một trụ.
Bàn lều 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn
tết.
Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ các hay chạm
vàng ba, hai, một, vàn, vàn.
Quạt ông muốn đặt xin gửi: kiểu hay là
đến tại nhà tôi lựa mua đồ ở sẵn.

**Phnom-Penh Bazar
TRƯƠNG-XUAN**

Giá bán si	
Nhắc áo bằng tơ màu ka-ki n°	0\$40
5503 - 12 nóc.	
Hình búp bê (poupée) mặc áo	2 20
có ren - 12 con.	
Giấy viết thơ có gạch hàng	3 00
0-22x0.13 mỗi xấp 100 tờ đôi	
- 12 xấp.	
Bầu trắng đã lót có áo dài	1 70
(Aaaa) - 12 cái	
Giấy viết thơ « Idylle » mỗi	6 55
hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu	
- 12 hộp.	
Cartes postales Nhật-bản	6 00
bằng cây thông, hình và tay, có	
màu « hoa-điều » « Sưu-thuyết »	
và hình người - một trăm.	
Cartes postales giặc Âu-châu	1 60
- một trăm.	
Cartes postales hình xứ Cao	4 00
mên, Đà-thiên, Đà-thịch -	
một trăm.	
Gởi contre remboursement.	
L-T-H-V-D.	
25-26 Quai Piquet Phnom-Penh	

**BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE
TRUNG PHÁP THIẾT-NGHIỆP
NGÂN HÀNG**

ĐẠI-PHÁP NỘC DANH CÔNG-TI
TU BÓN 45 TRƯƠng XUAN
Hội trường quản-lý: ông André Bernhart
- Chánh Tổng-lý: ông A. J. Perrault
Chánh hội sở tại Paris, số 74 đường Laverne
Chánh bản: thành tại Pékin (Đông-bắc)
tại Trung-quốc

- Hãng chính (Paris)
Hàng nhánh
PARIS	TUNANBOU
LYON	CHANGHAI
MARSEILLE	FOU-TCHOU
BORDEAUX	HAKOW
LONDRES	SWATOW
ANVERS	SAIGON
NEW-YORK	HAI-NGHON
PEKIN	HANOI (Paris)
TIENSIN	YOKOHAMA
SHANGHAI	VLADIVOSTOK
HONGKONG	MOUKDEN
SINGAPORE	

Hàng nhánh Saigon
8, quai de Belgique và 2, rue de Strasbourg

Tính toán các thứ số sách nhà Bazar
Tinh tiền (đủ thiếu) bằng phiếu cho vay
bằng bạc đồng (piastres) lời hai lý 2/0.
Tinh tiền (đủ thiếu) bằng tiền quan
(francs) có thể thối lại bằng phiếu vay, hoặc
cứn từ bằng các thứ tiền tại Pháp-quốc
lời hai lý rưỡi (2 1/2%).
Tinh tiền gửi vào Caisse d'Epargne
(Kho Tiết-kiệm hoặc bằng tiền quan(francs)
hoặc bằng bạc đồng (piastres). Về cách thức
xin đến hội thẩm.
Gửi tiền có định lệ, hoặc tính bằng tiền
quan (francs), hoặc tính bằng bạc đồng
(piastres). V: giá bạc và cách thức, xin đến
thương nghị.
Trả nợ thế có tiền đầu (Escomptes) và
lãnh đối nợ các giấy tờ về việc thương-mại
Sao giấy chấp nợ (traites), phiếu nợ (ché-
ques), hoặc sang giấy nợ tại các xứ phi-
thần.
Cho hay và thì hành các việc cho nhà
buôn-nợ (Bourse) tin chung các nơi.
Cho mượn tiền trước mà phải thế hua
hàng hóa cũng là vấn đề

**Vinhlong Thương-nghệ
Công-ty**

1) Xe hơi và tàu đưa bộ hành,
giắc ghe chở lư.
2) Sửa các thứ xe, bán đồ phụ
tùng, bán đồ sắt và rèn đồ sắt (hàng
rào vắn vắn).
3) Tiệm trữ hàng hóa ngoại-quốc
và đồ thờ sảng.
Xin các ông lái buôn đường an-
nam đẹp, tiêu, mè tối, trà Huế, trà
Annam, thuốc lá bài, thuốc Gò Vấp,
thuốc sủi, bao đêm hay là đồ thờ
sảng khác xin đến Tiệm của Hội tại
chợ Vinh-long mà thương-nghệ Hội
sẽ mua sủi, và xin các ông chủ lò
đường, sủi, thuốc hay là những
vật kể trên đây gửi thư bán-tính
cũng được.
Vinh-long, le 15 Mars 1920.
Le Directeur-gérant,
NGUYỄN-THUẬN-TOÀN.

Cách tranh thưởng

Muốn buôn bán cho đắt tiền
hàng, thì phải đốt đèn cho thiệt
lãng.
Người buôn bán Âu-châu cũng
dùng cách đó; người china họ
cũng dùng cách ấy.
Vậy thì đống-bang nên đến
tiệm Lục-tính khách-lưu số 83
đường d'Espagne chợ Saigon,
mà mua hoặc đến khi, hoặc đến
lò hiệu Best, mà đốt cho sáng;
thì cuộc buôn bán mới thành
vượng.
Tiệm đó có đủ các thứ đèn đẹp
đé; và bán rẻ hơn các nơi.

**GORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE
GRAVURE SUR METAUX ET MARBRES**

NGUYEN-CHI-HOÀ
SAIGON - 33, Rue Catinat, 33 - MARIÉ

Tiền tôi có 30 thng thợ Bắc-kỳ
làm: nhiều kiểu nón như lều
MAM, BÓ-TRẮNG và VẮNG (KAKI)
GIẤY đóng thiệt chắc, bằng DA-TÂY
bết, có đủ thứ màu DA.
Tôi cũng có thợ khắc CON-DẠO
ĐỒNG và CHẠM MỘ-BIA ĐÁ CAM-
THẠCH đủ kiểu. Đã có nhiều vị ở
LỤC-CHÁU mua sủi NÓN VÀ GIẤY
của tôi, đều được vừa ý hết và khen
ngợi NÓN VÀ GIẤY thiệt tốt mà giá
lại rẻ, và làm thiệt mau. Xin quý vị
chiếu có cho việc buôn bán của đồng
bang ta được thành lợi trong lúc
này.
Có sách mẫu (Catalog) gửi đi tặng
quí khách.
BÁN SI GỒ GIẤY RỪNG
Nguyễn-chí-Hòa kính mời,
33 Rue Catinat - Saigon.

Muôn bán
Caoutchouc cây, ương đã hái
sẵn; Hột ương đều là hột lực
giống tốt. - Vira trồng.
Muốn mua xin đi nơi ông
HUYNH-HỮU-NHO, Hương-Hồ
ở tại chợ Thủ-Đức.

Tiệm VẠN-HUỆ-VIÊN
Aux Fleurs Réunies
Ở đường Pellerin môn bài số 73

Bán hàng lụa đứ thừ. Đồ đồ dùng
điễm trang ăn mặc và tạp hóa.
Tiệm may tuyên thợ Bắc Nam khéo
thượng hạng. Xin Đồng-bang quang
cố.
Chủ nhân: TRẦN-THIỆN-QUY
cần khách.

**Hãy uống thử thứ rượu
AMER HONORÉ**
Là một thứ giải khát ngon
thượng hạng
Của một mình hãng Denis frères
có ở trên thế giới.

CHƯ HỮU BÁ TÒN

Đầu bối bệnh hoạn mà hư (mà tên bệnh)
bởi có khác mà một mà lao, thì cũng một
cách trị mà thôi. Máu hư gán hoặc thì phải
dùng vị thuốc bổ huyết bổ của mà trị mới
hết bệnh. Khi mệnh mua thuốc Piloles Pink
mà uống thì chẳng những là đi bệnh mà lại
tốt tên. Và lại thấy họ người là đi uống
lành bệnh thiệt số rồi, nay mình uống cũng
sẽ chắc lành mạnh. Chớ như mình mua
thuốc giả mà uống, thì bệnh đi chẳng lành,
mà phải mất tiền, tiền hết tật các lý làm
thảm tặc. Thuốc bổ Piloles Pink trị bệnh
đó như trị tay, vì nó đi trị được bệnh hoạn
nhiệt-vàng-lai, vàng vắn da da v. v. cũng
là các bệnh liệt nhược thì mấy bệnh cơ
nào trị như thần. Và lại thuốc này dễ uống,
rẻ tiền mà mau lành bệnh.

PILULES PINK
(Bổ hoàn tinh đơn)

Trong các tên thuốc có bán, có thể
tên thuốc của ông de MARI et LAURENCE
Pharmacie Formula. de Saigon.

Phạm-Việt-Khách-lưu
HOTEL DE FRANCE
Số 153 Rue Catinat, SAIGON
HUYNH-HỮU-KY QUẢN LÝ

Kính cùng quý khách rõ, tôi là
quản lý Pháp-việt khách-lưu vì một
sự soạn phòng rộng mát sạch sẽ,
xin quý khách hưởng tình chiếu cố.
Kính cảm ơn.

Phạm-Việt-Khách-lưu
HOTEL D'ANNAM
N° 80 B° Charner et Carabelli Saigon
HUYNH-HỮU-KY QUẢN LÝ

Kính cùng quý khách rõ: kể từ 1-
Juillet 1920 tôi mới dọn một tiệm
ngủ hiệu là Hotel d'Annam (Ngũ-
việt-Khách-lưu), cũng có dọn phòng
đẹp đẽ, rất tiện tiện cho quý
khách.

KHOẢN CHẤT THUY
(Nước suối khoáng)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYÊN
VICHY CÉLESTINS

Có bán riêng rẽ ở | Trị bệnh đau Thận, bệnh đau Bàng-quang, bệnh Phong-
cổ mùa hè. | Thạch-tâm-bệnh (kết) — Đau gáy chỗ thắt-lưng.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bệnh đau gan và bệnh đái.
VICHY HOPITAL trị bệnh thương tị, trường nhiệt

Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho đúng
thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT BIỂU TÊ
Mỗi lít nước VICHY-ÉTAT là một tư nhĩệt trong nước suối kỳ mà ra.
Có hợp và có vẻ.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3
hoàn thì dễ tiêu hơn.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đẹp nước rớt
(MẮT-ĐỎ).

XA-BONG MAT-XAY
ĐEN

Tốt hơn rở lùn
Hiệu con Rồng.

HAO-VINH Công-ty
(HÀNG ANH)
146 m, Rue Lafayette, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

SOCIÉTÉ DES TABACS
DE L'INDOCHINE
(Hàng - đường Yên - thào Công - lý)

Tư-bản : 6.000.000 fr.

Sở chính Công-ty tại PARIS
Sở Chi-trị và nhà công-xưởng tại HANOI

Trại trồng thuốc lá tại **KIM-XUYỀN** và **VĂN-KHÉ**

THUỐC CHU'A VẮN VÀ THUỐC VẮN RÒI
HIỆU

« **COQ.** » (Con Gà)
Vị ngon — Giá rẻ — Nền hát

VÀ THƯ THUỐC LÁ VẮN RỎI HIỆU
PAGODE (Cái chùa)

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy này là thứ giấy văn thuốc diệp.

Tốt nhất của một mình hàng Denis Frères đại lý khắp cả Đông-dương.

CIGARETTES DIVA

Thuốc diệp hiệu là Cigarettes Diva là một thuốc lá hơn hết, hút nó đã không khô cổ, và khỏi mang sự bình hòa, vì thuốc này không có nhựa như các thuốc khác, khói nó thơm tho và dịu lẫm.

Một gói thuốc này đều có để một cái kim kẹp rất khéo và rất đẹp để, mà lại trong nhiều gói có để một cái giấy "Ban-Thương" "Bon-Prime" lằng lằng hoặc một cái đồng-hồ, hoặc một hộp khăn mochoirs, hoặc một bộ giấy lung hay là một cái đồ sơn sơn. Nhưng đừng những giấy bậy, thì hãy đem tới hàng A. E. Mazel môn bài số 10 đường Paul Blanchy, Saigon mà mua thường, bằng ai ở xa gửi đến không được, thì gửi thư và miếng giấy mình dùng cho họ sẽ gửi món đồ của mình dùng đó lập tức.

Có bán trong các tiệm bán đồ tạp vật

XA-BONG MAT-XAY

Trị bằng các thứ thuốc trị-trị
tuyệt hảo trong loại này mà giá rẻ hơn

Hiệu con chim Ác-là

HAO-VINH Công-ty
(HÀNG ANH)
146 m, Rue Lafayette, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÁ QUINA LAROCHE THUỐC UỐNG BỔ TANG PHÚ VÀ TRỊ BỆNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đi nổi tiếng trong thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bỏ sức tại, bỏ tạng nhũ, trị bệnh rết làm cho ăn không tiêu, thuốc đó lấy làm hay cả thế gian ai đều không quên được.

Ái ai dùng nó cũng được, nhưng là người bình thường đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bệnh sau này : bệnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bỏ sức lại các bệnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho cảm mạo tức ngực, rết ban của lưỡi trắng, trặc trở trong tị vị các bệnh đó đều bằng cách này thuốc Quina Laroche được.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớn cũng nên dùng thuốc Quina Laroche.

Những người nào ở xứ hay có thíp rết cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bệnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những bệnh sẽ trừ hết mà thôi còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chúng ta dám kêu thuốc đó rằng : Nước ngọc thạch của Thiên-thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bệnh hay hơn hết thầy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta dùng thuốc Quina Laroche từ ngày nay ta có dạng cả vận may chúng và thơ cảm ơn của mấy người bệnh và cả vận may của các quan lương y khám bệnh nữa.

Rất lại thuốc Quina Laroche là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thầy.

CÁCH DÙNG

Rượu Quina Laroche phải uống từ một ly tới ba ly có bán theo chai rượu trong một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bệnh rết thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước cử rết 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chót uống trước cử nửa giờ.

Thuốc Quina Laroche thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔ
Ông thầy bán thuốc hàng nhất tại Paris.
Có bán nơi các tiệm thuốc tây

Mỗi ve bảy giờ đều có dân một cái nhân đồ có cái đầu con trâu và có ba thứ chữ.

Ban-phi-la-ti-erage
Beois mille ex.
Saigon le 3 Septembre 1920

Saigon Imp de l'Union
L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỬA